

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

165. Meddelelse. 28. Februar 1930.

A. Forsøgsresultater.

Forsøg med Stammer af Kaalroer. 1926—1929.

I Aarene 1926—29 er der paa Statens Forsøgsstationer gennemført en 7. Serie Stammeforsøg, der har omfattet 20 Kaalroestammer af Sorterne Bangholm, Shepherd og Wilhelmsburger. En særlig Forsøgsrække er gennemført paa stærkt kaalbroksmittet Jord.

Efter Hovedforsøgene har 8 af de prøvede Stammer opnaaet Anerkendelse i 1. Klasse og betegnes efter Forsøgsserien med Romertal VII. Disse Stammer anføres nedenfor i Rækkefølge efter Tørstofudbytte sammen med de 3 Stammer, som har vist størst Modstandsevne i Forsøgene paa kaalbroksmittet Jord:

Nr.	1. Klasse.	hkg pr. ha:			Tørstof i pCt. af Roen
		Tørstof	Rod	Top	
1.	Bangholm, Wiboltt VII	89.6	713	111	12.6
2.	» , Studstofte VII	88.8	680	113	13.1
3.	» , Øtofte VII	88.4	704	104	12.6
4.	» , Hinderupgaard VII	87.5	752	98	11.6
5.	» , Lyngby VII	87.4	727	112	12.0
6.	» , Ulkebøl VII	87.4	753	113	11.6
7.	» , Olsgaard VII	87.4	826	89	10.6
8.	» , Hunsballe VII	87.3	767	88	11.4
2. Klasse.					
16.	Bangholm, Studsgaard B.	84.8	702	97	12.1
12.	Wilhelmsburger, Øtofte B.	84.7	742	83	11.4
3. Klasse.					
19.	Bangholm, Herning B.	76.0	619	106	12.3

1. *Bangholm, Wiboltt VII.* Ejer: *L. Wiboltt*, København, og *Theodor Petersen*, Firmaet *R. Wibolts Frøavl & Frøhandel*, Nakskov.

Roedbyttet er noget under Middel for de 1. Klasses Stammer, men Tørstofindholdet er meget højt. Toppen er stor med lyse Blade og Stilke. Roen er ensartet i Form, noget grenet og fastsiddende i Jorden, Kugleform er overvejende, nogle Roer er noget kegleformede eller tilspidsede mod Rodspidsen.

2. *Bangholm, Studstofte VII.* Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Stammen gav mindre Roedbytte med højere Tørstofindhold end de øvrige 1. Klasses Stammer. Topudbyttet er stort og Halsen meget lang. Roen er meget grenet og fastsiddende i Jorden, ca. $\frac{1}{3}$ af Roerne har grønligt, delvis broncefarvet Hoved og Hals. Formen varierer fra Kugle til Ovale eller kort Cylinder, og mange Roer er tilspidsede mod Rodenden. Stammen er noget mere modstandsdygtig mod Kaalbroksvamp end de andre 1. Klasses Stammer.

3. *Bangholm, Øtofte VII.* Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Roedbyttet er noget under Middel, men Tørstofindholdet er meget højt. Stammen har lang Hals og middelstor Top. Roen er noget grenet, men letoptagelig. Omtrent 5 pCt. af Roerne har grønligt Hoved og Hals. Formen varierer fra Kugle til Ovale, og nogle Roer er tilspidsede mod Rodenden.

4. *Bangholm, Hinderupgaard VII.* Ejer: A/S L. Dæhnfeldt & Theodor Jensen, Odense.

Stammen gav et ret stort Roedbytte med knap middelhøjt Tørstofindhold. Den gav i Forsøgene paa Lerjord forholdsvis større Tørstofudbytte end paa Sandjord. Roen har en kort Hals og middelstor Top. Den er letoptagelig, ret glat og meget ensartet af Form. Kugleformen er overvejende, og forholdsvis faa Roer er tilspidsede mod Rodenden.

5. *Bangholm, Lyngby VII.* Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Stammen gav knap middelstort Roedbytte med middelhøjt Tørstofindhold og stort Topudbytte. Roen er glat og letoptagelig. De fleste af Roerne er ovalformede, noget færre kugleformede og forholdsvis faa er tilspidsede mod Rodenden. Stammen gav færre Roer, angrebne af Bakteriose i Halsen, men flere med Angreb af Kaalbroksvamp og Tørforraadnelse end de øvrige Stammer.

6. *Bangholm, Ulkebøl VII.* Ejer: H. Lawaetz's Frøavl, Ulkebøl, Sønderborg.

Stammen gav et ret stort Roedbytte med knap middelhøjt Tørstofindhold og et stort Topudbytte. Roen er noget grenet og fastsiddende. Formen er meget ensartet, overvejende Kugleform, nogle Roer er tilspidsede mod Rodenden, og enkelte er ovale.

7. *Bangholm, Olsgaard VII.* Ejer: Karl Olsgaard. Spjellerup Møllegaard, Karise St.

Stammen gav langt større Roedbytte med meget lavere Tørstofindhold end de øvrige Stammer. Paa Sandjord ved Tylstrup i Vendsyssel blev Stammen mindre skadet af Kaalfluens Larve og gav højere Tørstofudbytte end de øvrige Stammer. Topudbyttet er ret lille. Roen er letoptagelig og meget glat. Formen er særdeles ensartet, overvejende ovalformet, faa Roer af Kugleform og færre tilspidsede mod Rodenden.

8. *Bangholm, Hunsballe VII.* Ejer: Pajbjergfonden, Struer. Forhandler: Frøavlscentret »Hunsballe«, Holstebro.

Stammen gav et stort Roedbytte med ret lavt Tørstofindhold. Den gav ligesom Nr. 4 forholdsvis større Tørstofudbytte paa Lerjord end paa Sandjord. Topudbyttet er ret lille. Roen er glat og letoptagelig. Formen er særdeles ensartet, overvejende Kugleform til kort-ovale, og faa er tilspidsede mod Rodenden. Stammen har meget lille Stokløbertilbøjelighed.

Forsøg paa stærk kaalbroksmittet Jord.

I disse Forsøg er saavel Udbyttet som Antallet af sunde og syge Roer bestemt hver for sig. De 3 mest modstanddygtige Stammer samt Nr. 2, 8, 7 og 1 af de 1. Klasses Stammer anføres nedenfor i Rækkefølge efter Tørstofudbytte og Modstandsevne paa stærkt kaalbroksmittet Jord.

Nr.	Tørstof	Roer	Antal Roer i pCt.:			
			ikke an-grebne	svagt an-grebne	stærkt an-grebne	øde-lagte
19. Bangholm, Herning B.	54.8	418	10	26	33	31
12. Wilhelmsburger, Øtofte B.	48.6	405	8	20	32	40
16. Bangholm, Studsgaard B.	46.1	362	8	17	31	44
2. » , Studstofte VII.	33.0	251	3	9	30	58
8. » , Hunsballe VII.	25.6	225	4	6	25	65
7. » , Olsgaard VII.	25.4	231	3	8	26	63
1. » , Wiboltt VII.	20.4	164	1	3	25	71

Til Navnene paa de førstnævnte 3 Stammer er der tilføjet Bogstav B, som angiver, at Stammerne har deltaget i Forsøgene paa kaalbroksmittet Jord i 1926—29.

19. *Bangholm, Herning B.*, anbefales kun til stærkt kaalbroksmittet Jord. Ejer: Statens Forsøgsstation ved Studsgaard.

Stammen er meget modstandsdygtig mod Kaalbroksvamp og gav højest Tørstofudbytte paa stærkt smittet Jord, men lavest Udbytte i Hovedforsøgene paa sund Jord, særlig ved Tylstrup, hvor den blev mere skadet af Kaalfluens Larve end de øvrige Stammer. Roeddyttet er meget lille med højt Tørstofindhold. Roen er meget grenet og grovhalset. Formen særdeles ensartet, mellem Kugle og Fladtrykte.

12. *Wilhelmsburger, Øtofte B.* Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Stammen, der ogsaa er meget modstandsdygtig mod Kaalbroksvamp, gav noget mindre Tørstofudbytte end Nr. 19 paa stærkt smittet Jord, men højere Udbytte i Hovedforsøgene, hvor den blev Nr. 12. Roeddyttet er middelstort og Tørstofindholdet ret lavt. Roen er grøn-hovedet, meget grenet og noget fastsiddende i Jorden, overvejende kugleformet, en Del Roer er kegleformet. Toppen er lille og udbredt med grønne Stilke. Stammen er tilbøjelig til Stokløbning.

16. *Bangholm, Studsgaard B.* Ejer: Statens Forsøgsstation ved Studsgaard.

Stammen er meget modstandsdygtig mod Kaalbroksvamp. Den gav lidt mindre Tørstofudbytte end Wilhelmsburger, Øtofte B., paa stærkt smittet Jord, men tilsvarende Udbytte i Hovedforsøgene. Roeddyttet er noget under Middel, men Tørstofindholdet middelhøjt. Roen har kort Hals og er meget grenet og fastsiddende i Jorden. De fleste er kugleformede, nogle kegleformede og en Del lidt fladtrykte. Stammen har meget lille Tilbøjelighed til Stokløbning, men den giver ca. dobbelt saa mange revnede Roer som de 1. Klasses Stammer.

2. *Bangholm, Studstofte VII,*

der er 1. Klasses Stamme paa sund Jord, er beskrevet foran under Hovedforsøgene. Paa stærkt smittet Jord staar den meget under de 3 mest modstandsdygtige Stammer i Modstandsevne og Tørstofudbytte, men en Del over de 3 prøvede 1. Klasses Stammer.

8. *Bangholm, Hunsballe VII, 7. Olsgaard VII og 1. Wiboltt VII,* der er 1. Klasses Stammer paa sund Jord, er beskrevet foran under Hovedforsøgene. Paa stærkt smittet Jord gav Stammerne kun omkring halvt saa stort et Udbytte som de 3 mest modstandsdygtige Stammer.

Beretning om Forsøgene vil fremkomme i Tidsskrift for Planteavl, 36. Bind, og Særtryk i Boghandelen.

Bilag findes paa Bagsiden.

Bilag til 165. Meddelelse.

Stammer af Kaalroer 1926—1929.

Nr.	Betegnelse	hgk Tørstof pr. ha	hgk Roer pr. ha	pCt. Tørstof i Roen	hgk Top pr. ha	Antal i pCt.							Karakter for							
						Stokroer	Flerhalsede	Uægte Hoved	Revnede	Bakteriose i Halsen	Kaalbrok	Tørforraednelse	Ensartethed	Glaethed	Letoptage- lighed	Kugle	Kegle	Ovale	Fladtrykte	Halsens Længde 0 = kort, 10 = lang
<i>1. Klasse.</i>																				
1	Bangholm, Wiboltt VII.....	89.6	713	12.6	111	0.9	4.8	0.4	1.9	8.2	5.2	4.9	7.1	5.9	5.7	6.7	2.7	0.8	0.8	4.1
2	» , Studstofte VII....	88.8	680	13.1	113	0.7	4.0	32.5	1.0	7.4	2.9	3.6	6.2	5.6	5.1	4.3	3.3	3.0	0.2	5.5
3	» , Øtofte VII.....	88.4	704	12.6	104	1.1	3.9	4.6	1.8	8.1	4.1	5.4	6.4	6.0	6.3	4.1	2.3	4.2	0.2	5.1
4	» , Hinderupgaard VII	87.5	752	11.6	98	0.4	6.4	0.2	2.5	7.7	5.3	3.8	7.4	6.3	6.3	7.0	1.9	1.0	1.0	2.7
5	» , Lyngby VII.....	87.4	727	12.0	112	0.4	4.6	2.6	3.1	4.7	6.6	13.3	6.7	6.7	6.4	3.4	1.8	5.4	0.0	3.7
6	» , Ulkebøl VII.....	87.4	753	11.6	113	0.7	4.7	0.1	2.8	7.9	4.4	3.9	7.3	6.0	5.6	6.9	2.2	1.2	0.8	3.7
7	» , Olsgaard VII.....	87.4	826	10.6	89	0.9	4.5	0.0	1.4	9.1	4.1	2.7	7.7	7.0	6.4	2.2	1.7	7.0	0.0	4.3
8	» , Hunsballe VII....	87.3	767	11.4	88	0.1	4.0	0.0	1.5	8.2	5.3	3.7	8.0	6.8	6.4	6.7	1.5	2.2	0.5	3.0
<i>2. Klasse.</i>																				
16	Bangholm, Studsgaard B. ...	84.8	702	12.1	97	0.1	4.3	3.8	4.3	7.6	1.8	4.4	6.6	5.6	5.3	6.2	2.0	0.4	2.5	2.6
12	Wilhelmsburger, Øtofte B....	84.7	742	11.4	83	4.1	7.8	0.1	2.0	10.7	1.6	3.0	6.7	5.4	5.9	6.2	3.0	0.8	1.1	4.5
<i>3. Klasse.</i>																				
19	Bangholm, Herning B.	76.0	619	12.3	106	0.0	2.6	0.2	3.2	5.3	0.9	2.4	7.8	5.3	6.2	5.7	1.5	0.0	4.1	4.6